

Inauguratie van het interuniversitair centrum VUB-ULB in Usquare.brussels

Foto allt.be

Persdossier
15/02/2024

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Als eerste fase van het project Usquare.brussels, de respectvolle maar ambitieuze transformatie van het complex van de voormalige rijkswachtschool, is het gebouw ABC aan de Generaal Jacqueslaan gerenoveerd. Het pand werd niet alleen gerenoveerd maar ook ingericht uit het perspectief van de circulaire economie, en was van bij het begin een plek van experimenten en innovatie. Deze gezamenlijke realisatie van de **Vrije Universiteit Brussel (VUB)** en de **Université libre de Bruxelles (ULB)**, gesteund door het EFRO-programma, Beliris en de gewestelijke overheden, is een primeur en vormt een belangrijke en tastbare stap in de versterking van de samenwerking tussen de twee zusteruniversiteiten.

Usquare.brussels is voor de twee universiteiten een heel bijzonder **infrastructuurproject**. De voorbereidende studies en de begeleiding van de werken waren een kans om van de reconversie van de site een echt **onderzoeks- en onderwijsobject** te maken, dat onze teams voor de programmatie en het beheer van de infrastructuur helpt om beter tegemoet te komen aan de uitdagingen van openheid en duurzaamheid. Onze docenten, onderzoekers en studenten architectuur, stedenbouw en stedelijke studies, economie en management, hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het harmonieuze naast elkaar bestaan van de verschillende functies op de site. Onze historici hebben de kennis van de geschiedenis van de gebouwen en de uitdagingen voor het erfgoed vergroot. En onze ingenieurs en geologen hebben geholpen om van deze reconversie een voorbeeldig en goed gedocumenteerd voorbeeld van het gebruik van hernieuwbare energie en de circulaire economie te maken, ondanks de vele beperkingen die inherent zijn aan een stedelijke site met een grote erfgoedwaarde. Usquare.brussels is dus voor de universiteiten ook **een levend laboratorium** dat oplossingen ontwikkelt voor andere campussen en de stad in het algemeen.

Het gebruik van het gebouw past in die logica van innovatie, samenwerking en openheid naar de stad en de wereld, met modellen die nieuw zijn voor Brussel, althans op deze schaal.

De zuidelijke vleugel van het iconische gebouw aan de Generaal Jacqueslaan **zal onderdak bieden aan het Brussels Institute for Advanced Studies (BriAS)**, een samenwerking van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en de Université libre de Bruxelles (ULB). Het **BriAS** is een incubator voor ideeën en onderzoek met een focus op thema's rond duurzame ontwikkeling die een grote potentiële impact op de samenleving hebben en dus dringend moeten worden aangepakt. In het hart van Brussel wil het de beste wetenschappers, kunstenaars en ontwerpers uit de meest uiteenlopende vakgebieden en landen aantrekken, zonder filosofische of politieke beperkingen, om hen de kans te geven te werken in een sfeer van totale vrijheid, samenwerking, wederzijdse wedijver en kruisbestuiving. Periodiek worden één of meer interdisciplinaire thema's gedefinieerd op basis van ingediende projecten. Ze zijn breed genoeg om internationale kandidaten uit een veelheid van disciplines aan te moedigen om voorstellen in te dienen, zodat de potentiële interacties en de wederzijdse verrijking, zowel tussen hen als met hun collega's aan de twee universiteiten, worden gemaximaliseerd. Het instituut biedt de 'BriAS fellows', meestal 15 tot 20 onderzoekers, een beurs en accommodatie voor een periode van maximaal 10 maanden. Het BriAS is meer dan een instituut voor gevorderde studies. De waarden van de VUB en de ULB als

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

stichtende universiteiten leiden tot een specifieke aandacht voor bijvoorbeeld onderwerpen met een potentieel grote impact op de samenleving, het onthaal van onderzoekers die hun land hebben moeten ontvluchten, of de samenwerking met landen waar de maatschappij met cruciale duurzaamheidsuitdagingen wordt geconfronteerd.

De herinrichting van het **centrale gebouw**, in nauwe samenwerking met zijn toekomstige gebruikers, biedt multifunctionele ruimten, waaronder vergader- en seminarlokalen, kantoren voor het personeel, flexibele werkruimten voor de gastonderzoekers, een café en een grote ontvangstruimte. Dat kader bevordert de interdisciplinaire onderzoekssamenwerking, de betrokkenheid van de studenten van diverse universitaire opleidingen en de banden met de stakeholders en de maatschappij in en buiten Brussel. Het gebouw zal twee structuren met een innoverende benadering van de organisatie van het onderzoek herbergen.

Het onderzoekscentrum voor stedelijke en socio-ecologische transformaties (**USET - Urban and Socio-Environmental Transformations Research Hub**) focust op stedelijke studies, socio-ecologische vraagstukken, duurzame financiering, economische veerkracht en de interacties tussen de toeristische activiteiten en de territoria. Deze onderzoeksgebieden vereisen een sterke interdisciplinaire aanpak. De 100 onderzoekers van USET zijn niet samengebracht op basis van hun disciplines, maar wel omdat ze dezelfde onderwerpen bestuderen. We hebben hier dus te maken met een interdisciplinaire en bijgevolg noodzakelijkerwijs interfacultaire aanpak. USET bouwt voort op een langlopend partnerschap tussen de twee belangrijkste universiteiten van Brussel en is een nieuwe fase in hun integratie, als versterking van de gezamenlijke capaciteiten van VUB-ULB voor onderzoek, onderwijs en verspreiding in deze domeinen. De hub biedt meer dan honderd onderzoekers van de twee universiteiten een omgeving aan die bevorderlijk is voor de dagelijkse samenwerking en die het ontstaan en de ontwikkeling van gezamenlijke projecten mogelijk maakt op het gebied van onderzoek en onderwijs, met inbegrip van gezamenlijke interdisciplinaire mastercursussen.

Het **OpenLab** is een functionele ruimte voor participatief onderzoek die openstaat voor de universitaire gemeenschap en haar partners. Dat participatieve onderzoek heeft tot doel de burgers en organisaties in staat te stellen om samen met de onderzoekers actief en bewust deel te nemen aan de productie van kennis en innovatie. Door de expertise van wetenschappers en burgers te combineren, brengt het participatieve onderzoek de wetenschap niet alleen dichterbij de verwachtingen van de maatschappij, maar zorgt het ook voor een beter begrip van het wetenschappelijke proces en zijn uitdagingen. Het OpenLab zal bovendien de universitaire gemeenschap en haar partners steunen bij het ontwerp, de financiering, de implementatie en de bevordering van participatief onderzoek. Het zal ook een rol spelen in de documentatie en structurering van de participatieve wetenschappen, door kritische feedback te ontwikkelen over deze aanpak en bij te dragen aan de consolidatie van conceptuele, epistemologische en academische kaders. Daarbij zal het OpenLab in het domein van de menswetenschappen en de sociale innovatie benaderingen toepassen die ook worden ontwikkeld door het **FabLab**, dat al enkele jaren op de site van Usquare.brussels aanwezig is. Het FabLab focust op technische innovatie en geeft toegang tot digitale productietools.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Deze infrastructuur is beschikbaar als een gemeenschapsbron, met een vrije en begeleide toegang tot ontwerp- en prototypingstools, ook digitale. Het FabLab zorgt ervoor dat de innovaties worden gedocumenteerd en gedeeld, in het bijzonder door het onderzoek rond intellectueel eigendom te ontwikkelen en aan te passen aan de huidige realiteit.

Het **paviljoen** op de hoek van de Kroonlaan en de Generaal Jacqueslaan zal onderdak bieden aan de Europese universitaire allianties **CIVIS** en **EUTOPIA**, waarin de ULB en de VUB samenwerken met 19 vooraanstaande instellingen voor hoger onderzoeksonderwijs in heel Europa. Deze twee allianties vertegenwoordigen in totaal 800.000 studenten. Ze zijn de voorlopers van een ambitieus nieuw Europees initiatief voor het hoger onderwijs en worden voornamelijk geïmplementeerd via het programma Erasmus+, dat ze in een hogere versnelling zullen brengen. Door een structurele, strategische en duurzame samenwerking op lange termijn tussen de instellingen voor hoger onderwijs in en buiten Europa te ontwikkelen, willen de universitaire allianties de internationale positionering van de universiteiten verbeteren en, in de filosofie van het Erasmus-programma, de Europese waarden en identiteit bevorderen. Deze allianties maken het voor studenten gemakkelijker om hun internationale mobiliteit te organiseren en een diploma te behalen door studies in verschillende Europese landen te combineren. CIVIS en EUTOPIA ontwikkelen ook tal van initiatieven voor onderzoek en innovatie, gelinkt aan hun socio-economische weefsel, als antwoord op de grote maatschappelijke uitdagingen. Het **huis van de Europese allianties** wordt hun hoofdkwartier in Brussel, op een steenworp van de Europese instellingen.

Usquare.brussels wil ook de wetenschappelijke samenwerking met andere Belgische universiteiten bevorderen, met name rond de Brusselse en grootstedelijke vraagstukken. Het **Brussels Studies Institute (BSI)**, dat de Brusselse studies coördineert, zal er zijn tenten opslaan. Ook het redactieteam van het **tijdschrift Brussels Studies** zal hier zijn intrek nemen. Die twee interuniversitaire tools zullen dus een sleutelrol spelen in het verbinden van het ecosysteem en de vele samenwerkingen van Usquare met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Online bronnen:

Hernieuwbare energie op: <https://actus.ulb.be/fr/actus/vie-sur-les-campus/usquare-brussels-un-exemple-denergie-renouvelable>

Brussels Institute for Advanced Studies – BrIAS: <https://brias.be>

USET - Urban and Socio-Environmental Transformations Research Hub: uset.brussels

OpenLab: <https://www.ulb-vub.be/fr/recherche/openlab>

CIVIS: <https://civis.eu>

EUTOPIA: <https://eutopia-university.eu/>

Brussels Studies Institute: <https://bsi.brussels/>

Tijdschrift Brussels Studies: <https://journals.openedition.org/brussels/>

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Beliris, de federale expert in openbare bouwwerken voor Brussel, financiert en realiseert projecten voor de ontwikkeling van Brussel als nationale en internationale hoofdstad.

In het kader van het project voor de reconversie van de voormalige Fritz Toussaint-kazerne tot een open, gemengde, universitaire en internationale wijk, financierde Beliris in 2016 de aankoop van de kazerne door het Gewest en realiseerde het bodemsanering en asbestverwijdering van verscheidene gebouwen in samenwerking met de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI), de VUB en de ULB.

De bodemsanering begon in januari 2020 en duurde 5 maanden. De werken, die verband hielden met de aanwezigheid van oude boven- en ondergrondse stookolietanks, vereisten het reinigen en verwijderen van de tanks en het afgraven, verwijderen en behandelen van alle verontreinigde grond.

Zestien gebouwen op het terrein van de voormalige kazerne van Elsene waren verontreinigd met asbest. Van april 2022 tot oktober 2023 heeft Beliris asbest uit de verontreinigde structuren verwijderd. Op verscheidene plaatsen moest men zones hermetisch afsluiten. Dat was nodig om te voorkomen dat asbestvezels tijdens de werken naar buiten zouden ontsnappen.

Het federale fonds Beliris heeft maar liefst € 33.000.000 geïnvesteerd in het USquare-project.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Het project Usquare.brussels werd gefinancierd in het kader van het EFRO-programma 2014-2020

Wat is het EFRO?

Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) is een van de investeringsinstrumenten die zijn opgezet in het kader van het cohesiebeleid van de Europese Unie.

Het Europese cohesiebeleid tracht in alle steden en regio's van de Europese Unie de jobcreatie, de concurrentiekracht van de ondernemingen, de economische groei, de duurzame ontwikkeling en de levenskwaliteit van de burgers te verbeteren. Om deze doelstellingen te behalen en te voldoen aan de uiteenlopende ontwikkelingsbehoeften in de Europese regio's neemt het cohesiebeleid bijna een derde van de totale EU-begroting voor zijn rekening.

In dit kader investeert het EFRO met name in de sociale en economische ontwikkeling van alle regio's en steden van de EU. Het reglement van de Fondsen bepaalt 'programmeringsperiodes' van zeven jaar om de projecten in de verschillende Europese regio's te realiseren.

Het EFRO werkt in een logica van medefinanciering van projecten. De medefinanciers stellen een samenwerkingsovereenkomst op die opgebouwd is op basis van de bijdragen van de deelstaten en de EU en die de prioriteiten en eigen bijzonderheden van de deelstaten omvat.

Het 'Operationeel Programma 2014-2020 voor de uitvoering van het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling' werd op 3 april 2014 door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering goedgekeurd. Het totale budget van het EFRO-programma van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de periode 2014-2020 ¹ bedroeg ongeveer 200 miljoen euro, gezamenlijk opgebracht door de EU en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In totaal heeft het programma 46 projecten gefinancierd.

---

¹ Het totale budget van het EFRO-programma van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de periode 2021-2027 bedraagt ongeveer 300 miljoen euro, waarvan 121 miljoen euro steun van de Europese Unie en ongeveer 180 miljoen euro van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Het programma 2014-2020 omvatte 4 grote assen:

- As 1: Onderzoek versterken en de overdracht en het ontstaan van innovatie verbeteren.
- As 2: Het ondernemerschap versterken en de ontwikkeling van KMO's in de groeisectoren verbeteren.
- As 3: Ondersteunen van de ontwikkeling van een circulaire economie en het rationeel gebruik van grondstoffen in de groeisectoren.
- As 4: Het levenskader verbeteren van de kwetsbare buurten en bevolkingsgroepen.

Waarom heeft EFRO het project Usquare.brussels gefinancierd?

Het project Usquare.brussels maakt deel uit van as 3 van het programma 2014-2020, met als specifieke doelstelling 'verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke ruimten'.

Tijdens de selectie van de projecten werd aan de projectuitvoerders de garantie gevraagd dat zij aan drie criteria konden voldoen:

1. de vermindering van het jaarlijkse primaire energieverbruik van de openbare gebouwen;
2. de geschatte jaarlijkse vermindering van de uitstoot van broeikasgassen;
3. de ontwikkeling van in de stedelijke gebieden gebouwde of gerenoveerde openbare of commerciële gebouwen.

In het kader van de reconversie van de kazernesgebouwen stond het **circulariteitsprincipe** centraal in het project. De nadruk lag op het herstel van de gebouwen in hun oorspronkelijke staat, rekening houdend met hun toekomstige gebruik. Alleen de onvoldoende stabiele gebouwen werden gesloopt. De nieuwe gebouwen werden flexibel ontworpen om ze aan veranderende behoeften te kunnen aanpassen. De mogelijkheden om ter plaatse teruggewonnen materialen een tweede leven te geven, werden gemaximaliseerd. Als dat niet mogelijk was, werd systematisch uitgekeken naar hun gebruik op andere locaties of naar een hoogwaardige recycling.

Het project Usquare.brussels past dus perfect in de specifieke doelstelling 'verbetering van de milieukwaliteit van de stedelijke ruimten', door bij te dragen aan de vermindering van het jaarlijkse primaire energieverbruik van de gebouwen van de kazerne, aan de geschatte jaarlijkse vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en aan de ontwikkeling van de openbare gebouwen.

Waarom is het EFRO een 'Meer voor Brussel'?

Sinds 1994 heeft het EFRO in Brussel meer dan 160 projecten gesteund. In het kader van het programma 2014-2020, waarvan het project Usquare.brussels deel uitmaakt, zijn 46 projecten ontwikkeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Voor het programma 2021-2027, dat in 2023 van start is gegaan, zijn reeds 31 projecten geselecteerd. Andere projecten zullen in de loop van 2024 worden geselecteerd.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Het EFRO steunt de projecten van de Brusselaars en draagt bij tot onderzoek en innovatie, ondernemerschap, de ontwikkeling van de circulaire economie, de verbetering van de leefomgeving in de wijken, de versterking van de biodiversiteit en de groene infrastructuur in de stedelijke gebieden, en de socio-economische integratie van gemarginaliseerde gemeenschappen, migranten en kwetsbare groepen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om al die redenen is het EFRO een 'Meer voor Brussel'!

Informatie

Website: <https://efro.brussels/>

Instagram: @federefro

Facebook: @federefro

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/feder-efro/?viewAsMember=true>

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

BrIAS: The Brussels Institute for Advanced Studies

www.briass.be

Het eerste IAS (Institute for Advanced Studies) werd in 1930 opgericht in Princeton en verwelkomde prestigieuze wetenschappers zoals Albert Einstein. Daarna verspreidde de formule zich over de hele wereld. Alleen al in Europa zijn er nu een dertigtal IAS's, waar elk jaar meer dan 500 toponderzoekers werken. De ervaring heeft geleerd dat deze instituten een sleutelrol spelen in de internationalisering en buitengewoon effectief zijn om de aantrekkingskracht en de reputatie te versterken van de regio's en universiteiten waar ze gevestigd zijn.

In het kader van het project Usquare hebben de ULB en de VUB in 2018 beslist om het eerste Brussels Institute for Advanced Studies (BrIAS) op te richten. Het wil een Brusselse ideeënincubator zijn die 's werelds beste onderzoekers uit alle disciplines verwelkomt: een uitzonderlijke plaats om elkaar te ontmoeten, ideeën uit te wisselen en te werken in een sfeer die een volledige intellectuele vrijheid garandeert en wederzijdse wedijver aanmoedigt. Het BrIAS verwelkomt in het bijzonder onderzoekers die in hun eigen land niet veilig zijn en collega's uit de landen van de ontwikkelingssamenwerking.

1. Korte beschrijving

In het hart van Usquare, de mooie legerkazerne uit het einde van de XIXde eeuw, volledig gerenoveerd en gelegen op wandelafstand van de campussen van de ULB en de VUB, zal het BrIAS elk jaar gedurende enkele maanden beurzen en accommodatie aanbieden aan een klein aantal toponderzoekers, de 'BrIAS fellows'.

Elk jaar wordt een op de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties gebaseerd interdisciplinair thema gekozen dat breed genoeg is om kandidaturen van internationale onderzoekers aan te trekken.

2. De fellows

Zeven appartementen en 12 studio's zullen in Usquare onderdak bieden aan de fellows en hun gezin. Ze zullen ook gebruik kunnen maken van een grote studiezaal en verscheidene vergaderlokalen. Die werk- en leefomgeving zal de wetenschappelijke creativiteit, de netwerking

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

en de samenwerking stimuleren. De architectuur van het BriAS is ontworpen om de ontmoetingen tussen de fellows te stimuleren.

Ze zullen om de beurt hun werk presenteren tijdens een wekelijks seminar met verplichte aanwezigheid. Ze zullen ook worden aangemoedigd om samen te eten. Een regelmatige aanwezigheid in de universitaire laboratoria zal eveneens sterk worden aangemoedigd. Een basiskennis van het Engels zal vereist zijn om een dialoog tussen alle fellows mogelijk te maken.

Naast de wekelijkse seminars zal een parallel programma worden ontwikkeld om de contacten met andere onderzoekers, personaliteiten uit de burgermaatschappij en meer in het algemeen de Brusselaars te bevorderen. Daarnaast zullen socio-culturele activiteiten worden georganiseerd zodat de gasten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beter kunnen leren kennen.

3. Proeffase BriAS (2021-2024)

Het BriAS zal in de loop van 2024 zijn intrek nemen in het nieuwe Usquare-gebouw. In de afgelopen drie jaar is het echter al geleidelijk aan begonnen met de uitrol van zijn activiteiten, dankzij financiering door de twee universiteiten.

In de academiejaren 2021-2023 heeft BriAS 46 Senior Fellows, 12 Junior Fellows en meer dan 130 sprekers uit meer dan 25 landen en verschillende wetenschappelijke disciplines verwelkomd om te discussiëren, te reflecteren en nieuwe ideeën en toekomstig onderzoek voor te stellen rond het thema 'The Past, Present and Future of Food, Climate Change and Sustainability'. Er werden meer dan 100 seminars, workshops en conferenties georganiseerd ... (zie het activiteitenverslag op www.briass.be)

Het thema van het academiejaar 2023-2024 is 'Robots as enabler or disabler of the UN SDGs'. 12 Senior Fellows, 9 Junior Fellows en 2 Artists in Residence (in samenwerking met de vzw Ohme) nemen deel aan de werkzaamheden en zullen hun ideeën en voorstellen delen in seminars, workshops en forums. Er zullen ook verscheidene internationale symposia en conferenties voor het grote publiek worden georganiseerd.

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Urban and Socio-Environmental Transformations (USET) Research Hub

<http://uset.brussels/>

Usquare - als samenwerkingsinitiatief tussen de VUB en de ULB - heeft een sterke collectieve onderzoeksdimensie.

De **USET - research hub** consolideert en creëert opportuniteiten voor interuniversitair onderzoek in de domeinen stedelijke studies, socio-ecologische vraagstukken, duurzame financiering, economische en ecologische veerkracht en territoriaal en sociaal toerisme. Met zijn in Europa unieke thematische benadering stelt de hub een honderdtal onderzoekers met uiteenlopende niveaus van ervaring en expertise in staat om gemeenschappelijke inzichten te ontwikkelen in belangrijke en dynamische maatschappelijke vraagstukken met betrekking tot zowel de lokale Brusselse als de internationale stedelijke problematiek.

Door zo uiteenlopende disciplines en benaderingen als menselijke en stedelijke geografie, mens- en maatschappijwetenschappen, economie, recht, natuurwetenschappen en toegepaste wetenschappen in één enkel gebouw te verzamelen, de wetenschappelijke samenwerking te stimuleren en de infrastructuur te delen, bevordert de **USET - research hub** de consolidatie van hun interacties.

De **USET - research hub** brengt 4 bestaande departementen en onderzoekseenheden samen in een innovatief gedeeld onderzoeksprogramma, met een zowel wetenschappelijke en academische als politieke, maatschappelijke en burgerlijke reikwijdte:

- **Het Brussels Centre for Tourism Studies (BCTS)** (dir. Prof. Anya Diekmann, ULB) ontwikkelt een originele onderzoeksdynamiek in het domein van de toerismestudies. Als onderdeel van het Institut de Gestion de l'Environnement et d'Aménagement du Territoire (IGEAT) van de faculteit Wetenschappen van de ULB focust het BCTS op de territoriale problematiek van de toeristische activiteit en economie.
- **Het Cosmopolis Centre for Urban Research** (dir. Prof. Bas Van Heur, VUB) (<https://cosmopolis.research.vub.be>) is een onderzoekscentrum van het Departement Geografie van de VUB dat belangrijk werk verricht in het domein van de stedelijke studies. De onderzoekers van COSMOPOLIS bezitten een brede expertise in met name ecosystemen, mobiliteit, stadsplanning, stedelijke cultuur en stedelijke economie.
- **De Socio-Environmental Dynamics Research Group (SONYA)** (dir. Prof. Maria Mancilla Garcia, ULB) (<https://sonya.sciences.ulb.be>) is een onderzoekscentrum van het Département des Géosciences, Environnement et Société (DGES) dat verschillende perspectieven en disciplines samenbrengt in een systemische dialoog, om de verbanden tussen maatschappij en milieu te bestuderen en bij te dragen aan de transitie naar een duurzame samenleving, via onderzoek, onderwijs en de deelname aan maatschappelijke debatten.
- **Het Centre d'Études Économiques et Sociales de l'Environnement (CEESE)** (dir. Prof. Marek Hudon, ULB) (<https://www.cebrig-ulb.be/ceese.html>) is een onderzoekseenheid

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

van de Solvay Brussels School Economics & Management die zich toelegt op duurzame financiering en microfinanciering, sociale innovatie en alternatieve organisaties, economische veerkracht en bedrijfsethiek. De onderzoekers van het CEESE zijn ook actief op het gebied van de energiearmoede, de rechtvaardige transitie en de sociale en solidaire economie.

De **USET - research hub** is meer dan een fysieke groepering die uit een infrastructuraanbod ontstaan is. De hub ontwikkelt een onderzoeksprogramma dat uniek is in België – en zelfs in Europa – dankzij de integratie van sterke wetenschappelijke competenties in uitgebreide stedelijke studies (Urban Studies), duurzaamheidsstudies (Sustainability Studies) en transitie- en transformatiestudies (Transition Studies). Met een sterk collectief streven onderscheidt USET zich van andere interdisciplinaire initiatieven door de eis om milieu, klimaat en ecologie constant te kruisen met de uitdagingen van de maatschappij, de rechtvaardigheid, de vertegenwoordiging en de identiteit. De complexiteit van de milieuproblemen die onze stedelijke samenlevingen confronteren, staat sinds lang centraal in de aandacht van een aantal disciplines. De ontwikkeling van een collectieve capaciteit voor een kritische wetenschappelijke analyse die de vereiste transformaties kan begeleiden, wordt zowel maatschappelijk als wetenschappelijk van cruciaal belang.

Rond zijn kerndomein ontvangt de **USET - research hub** ook bredere netwerken van onderzoekers die zich op kritische en interdisciplinaire thema's toeleggen. Zo ontwikkelt het **Institut interfacultaire des Transformations Socio-Écologiques** (iitSE, ULB) (<https://iitse.ulb.be>) in USET een interfacultaire onderzoeksdynamiek die bijdraagt aan het hervormingsproces dat onze samenlevingen moeten doorlopen om milieuvriendelijk te kunnen functioneren zonder de sociale dimensie uit het oog te verliezen. Daarnaast coördineert, bundelt en promoot het **Réseau des Études bruxelloises de l'ULB** (EBxl) (<https://ebxl.be>) het werk van teams die de Brusselse realiteit uitleggen en er hun laboratorium van hebben gemaakt. Zijn tegenhanger bij de VUB is het **Brussels Centre for Urban Studies (BCUS)** (<https://urbanstudies.brussels>) dat de stedelijke expertise van meer dan 20 onderzoekscentra van verschillende faculteiten aan de VUB bundelt.

Dit inter- en transdisciplinaire collectieve onderzoeksprogramma zal ook worden ontwikkeld via gespecialiseerde opleidingen die de leden van de **USET - research hub** aan meer dan 300 studenten aanbieden en die geleidelijk aan in Usquare zullen worden ondergebracht. De leden van de **USET - research hub** verzorgen en coördineren de Master en Sciences et Gestion de l'Environnement (ULB), het European Microfinance programme (ULB, UMon, Université Paris-Dauphine), de Master in Stedenbouw en Ruimtelijke Planning (VUB), de Master en Sciences et Gestion du Tourisme (ULB), de Master in Geography (VUB, KU Leuven) en de Master in Urban Studies (VUB & ULB).

Tot slot zal USET voor zowel onderzoek als onderwijs nauw samenwerken met het **OpenLab**, dat in hetzelfde deel van het gebouw gehuisvest is. Het **OpenLab** (dir. Prof. Samia Ben Rajeb -ULB- & Dr. Carina Veeckman -VUB) is een functionele ruimte voor participatief onderzoek, die openstaat voor de universitaire gemeenschap en haar partners. Dat participatieve onderzoek heeft tot doel

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

de burgers en organisaties in staat te stellen om samen met de onderzoekers actief en bewust deel te nemen aan de productie van kennis en innovatie. Deze nieuwe benadering van het onderzoek vult de meer traditionele methoden aan en is bijzonder relevant voor de thema's die de **USET - research hub** behandelt. Het OpenLab zal dus een belangrijke bijdrage leveren aan de rol van Usquare als centrum voor een sterke multidirectionele wisselwerking tussen de wereld van het onderzoek en de maatschappij.

Voor meer informatie over de **USET - research hub** (<http://uset.brussels/>), kunt u contact opnemen met:

- Benjamin WAYENS (ULB – EBxl & OpenLab) – benjamin.wayens@ulb.be – 0477.94.70.04
- Tom BAULER (ULB – SONYA & iITSE) – tom.bauler@ulb.be – 0486.45.49.77
- Marek HUDON (ULB – CEESE & iITSE) – marek.hudon@ulb.be – 0485.63.97.80
- Anya DIEKMANN (ULB – BCTS) – anya.diekmann@ulb.be – 0475.46.24.33
- Bas van HEUR (VUB – Cosmopolis en BCUS) – Bas.Van.Heur@vub.be – 0471.35.40.86
- Stefan de CORTE (VUB – BCUS) – Stefan.De.Corte@vub.be – 0486.83.52.12

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

EUTOPIA, naar een Europese, open en multiculturele superuniversiteit

In juni 2019 koos de Europese Commissie EUTOPIA als een van de 17 projecten om de Europese Universiteit van de toekomst vorm te geven, met de Vrije Universiteit Brussel (VUB) als een trots en stichtend lid. Deze alliantie, die nu bestaat uit 10 gelijkgestemde Europese universiteiten, streeft ernaar om zichzelf opnieuw uit te vinden en gezamenlijk de uitdaging aan te gaan om een nieuwe visie op hoger onderwijs te realiseren. Deze visie omvat de creatie van een open en multiculturele superuniversiteit tegen 2025, waarin studenten, academici en medewerkers vrij kunnen bewegen, onderwijs volgen en aan wetenschappelijk onderzoek deelnemen over de hele Europese continent.

De samenwerkende universiteiten binnen EUTOPIA, waaronder de Babeş-Bolyai Universiteit in Cluj-Napoca, CY Cergy Paris Université, de Ca' Foscari Universiteit in Venetië, de Technische Universität Dresden, de Göteborg Universiteit, de Universiteit van Ljubljana, de NOVA universiteit in Lissabon, de Universiteit Pompeu-Fabra in Barcelona, en de University of Warwick, verenigen zich om een geïntegreerde academische gemeenschap te vormen. Deze gemeenschap is sterk verankerd in de stedelijke omgeving en cultuur van haar campussen, en staat open voor de kansen die de Europese traditie van creativiteit en innovatie biedt.

EUTOPIA's ambitie is niet alleen om fysieke en intellectuele mobiliteit binnen Europa te bevorderen, maar ook om bij te dragen aan de oplossing van grote maatschappelijke vraagstukken door het samenbrengen van gemeenschappen. De alliantie benadrukt het belang van engagement van elke deelnemer, van studenten tot medewerkers, om deze toekomstvisie te realiseren. Zo wordt de weg geëffend voor een nieuwe generatie Europese universiteiten die niet alleen onderwijs en onderzoek innoveren, maar ook een leidende rol spelen in de maatschappelijke ontwikkeling.

<https://www.vub.be/nl/over-de-vub/de-vub-universiteit-van-de-toekomst/vub-verbonden-met-brussel-europa-en-de-wereld/eutopia-vub>

La Région et l'Europe investissent dans votre avenir !
Het Gewest en Europa investeren in uw toekomst!

Studiebureaus

EVR-architecten:	https://www.evr-architecten.be/ – Bart Verstappen – bart.verstappen@evr-architecten.be
BC architects & studies:	https://bc-as.org/ Wesley Degreeef – wes@bc-as.org
Callebaut architecten:	https://callebaut-architecten.be/ Wouter Callebaut – wouter@Callebaut-architecten.be
VK architects & engineers:	https://www.vk-architects-engineers.com/nl/ Bram Derudder – bram.derudder@vk-architects-engineers.com

Algemene aannemer – BPC GROUP

BPC Group is een vooraanstaande speler in de bouwsector en bouwt en renoveert vastgoedprojecten van elke omvang in Brussel en Wallonië, zowel voor de private als de publieke markt. BPC Group baseert elke samenwerking op duurzame relaties die gebouwd zijn op vertrouwen, kwaliteit en partnerschap. Onze teams streven naar operationele uitmuntendheid en gaan op zoek naar duurzame en innovatieve oplossingen om uw projecten binnen uw budget en uw planning uit te voeren. BPC Group maakt sinds 2004 deel uit van de groep CFE, die zelf voor 62,06% in handen is van Ackermans & van Haaren.

Website: www.bpcgroup.be

Projectpagina: Usquare.brussels – BPC Group

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/bpcgroup-sa>

Facebook: <https://www.facebook.com/BPCGroupSA>

Laurence Decroix – Communication & HR Project Manager – Laurence.decroix@bpcgroup.be

Onderaannemers

<u>Light as a Service:</u>	Etap lighting – https://www.etaplighting.com/nl Michael Joris – Michael.Joris@etaplighting.com
<u>Liften:</u>	Kone – https://www.kone.be/nl/ Keustermans Christian – Christian.Keustermans@Kone.com

Hergebruikt en geüpicycled meubilair

Impact Furniture:	https://oxfambelgique.be/impact-furniture Jean-Michel Verlinden – Jean-Michel.Verlinden@oxfam.org
Rotor DC	https://rotordc.com/ Cécile Guichard – customerservice@rotordc.com
Bedimmo / Relieve	https://www.relievefurniture.com/ Sarah Ribesse – sarah@relievefurniture.com

